

Gegevens van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid

De gegevens over de **arbeidsparticipatie in het gezin** en het **gezinsinkomen** zijn afkomstig van De Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ), datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale bescherming, maar worden door Opgroeien verder bewerkt en ontsloten.

Voor de gebruiker zijn de volgende zaken belangrijk om te weten

- De **cijfers** in de visualisaties gaan over de ouders, maar ze zijn uitgedrukt **op kindniveau**, dus met kinderen als teleenheid. De cijfers volgens dit perspectief zijn niet terug te vinden op de website van de KSZ.
- De cijfers hebben betrekking op de **situatie** zoals de KSZ ze vaststelde **op 31 december van het jaar**. De meest recente gegevens zijn beschikbaar voor 31 december jaar X-3, maar zijn wel gebaseerd op nagenoeg de hele populatie kinderen en zijn daarom heel relevant.
- Als we het over ouders hebben bedoelen we de natuurlijke ouders als het kind verblijft in het gezin van zijn ouder(s). Als het kind in een ander type van gezin verblijft, dan gaat het om de referentiepersoon van dit gezin en diens (eventuele) partner.

OVER DE CIJFERS ARBEIDSPARTICIPATIE IN HET GEZIN

- De cijfers over arbeidsparticipatie zijn gebaseerd op de **socio-economische positie** van de ouder(s) van de kinderen. De KSZ onderscheidt 4 hoofdcategorieën in die posities: *werkend*, *werkzoekend*, *niet-beroepsactief* en *andere*.
 - o Bij de '*werkenden*' onderscheiden we loontrekkenden, zelfstandigen en helpers.
 - o De categorie '*niet-beroepsactieven*' omvat deklassen zoals voltijds bruggepensioneerden, vrijgestelde werkzoekenden, arbeidsongeschikten en mensen die hun loopbaan volledig onderbroken hebben.
 - o De categorie '*andere*' heeft geen verdere onderverdeling en slaat vooral op niet-werkenden (huisvrouwen/huismannen, geschorste werkzoekenden ...), maar bevat ook werkenden die niet aangesloten zijn bij de Belgische sociale zekerheid (bv. diplomaten, personen die voor een organisatie werken die niet bijdrageplichtig is aan de Belgische sociale zekerheid ...) die de KSZ vooralsnog niet bij de werkenden kan tellen.
- Omdat de categorie '*andere*' ook kinderen met werkende ouders bevat, moeten de cijfers over het **aandeel kinderen in een gezin met of zonder werkende ouder(s)** allemaal beschouwd worden als '**minimumsituaties**'. We kunnen bv. wel een indicatie geven van de ondergrens van het aantal kinderen dat in een gezin zonder werkenden woont (namelijk het percentage kinderen dat bij 1 of 2 werkzoekende(n) en/of niet-beroepsactieve ouders woont) en we kunnen daarvoor ook de bovengrens afleiden (als alle ouders met categorie '*andere*' niet zouden werken), maar het precieze percentage kunnen we niet bepalen.

- Op basis van de gegevens over de socio-economische positie van de ouders verdelen we de kinderen naar het aandeel kinderen van wie de ouder(s) “werken”, “niet werken” of waarbij het “niet uit te klaren is of de ouders werken”.

OVER DE CIJFERS GEZINSINKOMEN

- De KSZ heeft in het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming een wetenschappelijk verantwoord bruto belastbaar **inkomensbegrip** geconstrueerd door de bestanden van diverse overheidsinstellingen aan elkaar te koppelen. Het gaat dus niet om inkomensgegevens op basis van fiscale bronnen of op basis van het aanslagbiljet voor de personenbelasting.
- Via het geconstrueerde inkomensconcept van de KSZ kunnen we voor elk kind weergeven wat het inkomen is van het gezin waarin het woont. Dat heeft 5 grote *troeven*:
 - o het gaat om (quasi) populatiegegevens,
 - o het gaat om objectieve informatie,
 - o het gaat om alle gekende inkomens uit arbeid (inclusief bezoldigingen bedrijfsleiders en vakantiegeld) en vervangingsinkomens (inclusief leefloon),
 - o de gegevens kunnen opgesplitst worden naar leeftijd en gezinsvorm,
 - o het aandeel van bepaalde inkomenscomponenten in het totale inkomen kan belicht worden.
- De inkomensgegevens van de KSZ kennen echter ook een aantal *beperkingen*:
 - o Het gaat ten eerste enkel over bruto belastbare inkomens opgebouwd uit de in onze sociale zekerheid gekende inkomsten. In welk beschikbaar inkomen het bruto-inkomen resulteert, of het reële gezinsinkomen ook bestaat uit andere inkomens (zwartwerk, inkomsten buitenlandse arbeid ...) en of het inkomen volstaat om rond te komen, weten we op basis van de KSZ-gegevens dus niet.
 - o Een tweede nadeel is dat het inkomensbegrip beperkt is tot beroepsinkomsten en uitkeringen en dus geen rekening houdt met dividenden, huurinkomsten, onroerend vermogen ...
 - o Ten derde zijn de gegevens op populatieniveau slechts beschikbaar in inkomensklassen. De precieze inkomens worden niet vrijgegeven om de anonimiteit te respecteren.
 - o Ten vierde gaat het om gegevens over gezinsinkomens op kindniveau, maar niet om gestandaardiseerde inkomens per kind die rekening houden met de gezinsgrootte. Het feit dat 2 kinderen tot dezelfde inkomenscategorie behoren, betekent dus niet dat zij even welvarend zijn.

Tot slot gaat het om al wat oudere inkomensgegevens. Het duurt immers geruime tijd vooraleer alle inkomens gekend zijn en gekoppeld kunnen worden. De meest recente gegevens hebben betrekking op jaar X-3.

Wie meer wil weten over de KSZ en het DWH arbeidsmarkt en sociale bescherming verwijzen we naar https://www.ksz-bcss.fgov.be/nl/dwh/dwh_page/content/websites/datawarehouse/data/online-statistieken.html.